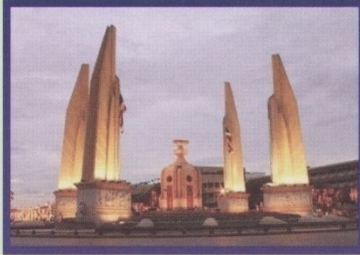

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจระบุเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

อ.พ. ๗๖/๒๕๕๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตาม บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

เหตุผล

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มี บริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนางาน ด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... มีเนื้อหารวม ๓ หมวดและบทเฉพาะกาล จำนวน ๑๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดบทนิยาม “การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” หมายความว่า การ ให้บริการตรวจพิสูจน์ให้ทราบความจริงโดยนำหลักวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ และการแพทย์มาใช้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมหรือเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง อย่างใด “ข้อมูล” หมายความว่า ข้อมูลที่ได้มาจากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ “สถาบัน” หมายความว่า สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม “ผู้อำนวยบริการ” หมายความว่า ผู้อำนวยบริการ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการให้บริการ

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ด้านนิติวิทยาศาสตร์ และ“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

๒. การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (หมวด ๑)

๒.๑ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีหน้าที่ในการบริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงการช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวกยุติธรรม และการทะเบียนราษฎรตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง หรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ การส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน การร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศและภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๗)

๓. ข้อมูล (หมวด ๒)

๓.๑ กำหนดให้ข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ถือเป็นความลับโดยสถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีหน้าที่เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด (ร่างมาตรา ๘)

๓.๒ กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ผู้ร้องขอรับบริการเท่านั้น เว้นแต่กรณีการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม (ร่างมาตรา ๙)

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๔. คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (หมวด ๓)

๔.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๐)

๔.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๑)

๔.๓ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี (ร่างมาตรา ๑๒)

๔.๔ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากพ้นตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๓)

๔.๕ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่ในระหว่างที่ยังไม่ครบวาระไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มเติมหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอื่น (ร่างมาตรา ๑๔)

๔.๖ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ และหลักเกณฑ์ วิธีการหรือลดค่าธรรมเนียมในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชนและกำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และกำหนดเกี่ยวกับการประชุมและการลงมติของคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖)

๔.๗ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๗)

๕. บทเฉพาะกาล

๕.๑ กำหนดให้ในระหว่างที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ยังมิได้กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติ

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

วิทยาศาสตร์เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)

บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

ข้อดี

- ปัจจุบันรูปแบบการก่ออาชญากรรมได้เปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมากขึ้น โดยรูปแบบของการกระทำความผิดจะมีความยุ่งยากและซับซ้อนยากต่อการติดตามผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมารับโทษตามกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินคดี คือ พยานหลักฐานที่ใช้สนับสนุนการกระทำความผิด โดยเจ้าหน้าที่จะต้องรวบรวมพยานหลักฐานที่สามารถยืนยันและพิสูจน์ความผิดได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศญี่ปุ่น ประเทศในแถบทวีปยุโรป และประเทศสหรัฐอเมริกา จึงมีการนำเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ มาพัฒนาใช้ในการพิสูจน์หลักฐานต่างๆ ให้ได้ผลที่ถูกต้องแท้จริงตามหลักวิทยาศาสตร์ เพื่อติดตามเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

สำหรับประเทศไทยนั้น “หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์” มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในกระบวนการยุติธรรมยุคใหม่ ที่มุ่งเน้นพิสูจน์การกระทำความผิดของคนร้าย โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ามีคดีที่สำคัญๆ สามารถคลี่คลายลงได้โดยอาศัยหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เช่น คดีฆาตกรรมนางศยามล ลามก้อเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๖ คดีฆาตกรรมนายแสงชัย สุนทรวัฒน์ พ.ศ.๒๕๓๙ คดีฆาตกรรมนางสาวเจนจิรา พลอยอุ่งนศรี นักศึกษาแพทย์ปี ๕ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มีความสำคัญในการพิสูจน์การกระทำความผิดดังกล่าว ซึ่งร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ฉบับนี้ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีหน้าที่ให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ช่วยเหลือสนับสนุนการสืบสวน สอบสวนและการดำเนินคดีอาญา ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวกยุติธรรมและการทะเบียนราษฎรตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ ให้บริการเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ ให้บริการเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่าง

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ประเทศและภาคเอกชนในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

กำหนดให้ “คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บรักษาข้อมูล กำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพ ในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด ข้อมูลที่ได้จากการให้บริการถือเป็นความลับ การเก็บรักษาและทำลายให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด การเปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการให้บริการให้กระทำได้เฉพาะแก่ผู้ร้องขอรับบริการเท่านั้น เว้นแต่จะเป็นไปตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความยุติธรรม การสืบสวนสอบสวน พิสูจน์หลักฐานและดำเนินคดีตามกฎหมายเพื่อนำไปสู่การนำตัวผู้กระทำความผิดทางอาญามาลงโทษ เพราะหากปราศจากหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์แล้วคดีสำคัญๆ ที่มีความลับซับซ้อนคงจะไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ทำให้ส่งผลร้ายต่อสังคม เพราะมีโอกาสที่ผู้นั้นจะกระทำความผิดแบบเดิมซ้ำอีก กล่าวโดยสรุป การนำเอาหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ควบคู่กับกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมเป็นมาตรการสำคัญในการที่จะป้องกันและปราบปรามการก่ออาชญากรรมได้อีกทางหนึ่งด้วย

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ งานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตุลาคม ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวน้ำฝน ราชสมบัติ	นิติกรชำนาญการ
นางสาวกรรณิกา พัสระ	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญ
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย	โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (ก)

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย ..... - ๑ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ
การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... - ๖ -
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ..... - ๑๗ -
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ..... - ๒๒ -
- ความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ (๑๒ หน่วยงาน)..... - ๒๗ -
- รายงานการประชุมหารือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการ
ด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... - ๔๒ -
- แนวคิดด้านงานนิติวิทยาศาสตร์ ..... - ๔๕ -
- หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในสังคม ..... - ๔๘ -

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๑)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... (๘)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มีบริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....”

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” หมายความว่า การให้บริการตรวจพิสูจน์ให้ทราบความจริงโดยนำหลักวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ และการแพทย์มาใช้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมหรือเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด

“ข้อมูล” หมายความว่า ข้อมูลที่ได้มาจากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ หมวด ๑ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

๗.๑.๑ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีหน้าที่ในการบริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงการช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวก และการทะเบียนราษฎรตามที่

เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง หรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ การส่งเสริมและพัฒนากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน การร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศและภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้สถาบันมีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงงานดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ

(๒) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๓) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ

(๔) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ

(๕) ส่งเสริมและพัฒนากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน

(๖) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชนในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

(๗) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

๗.๑.๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำกับให้การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้อำนวยความสะดวกมีหน้าที่กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตามวรรคหนึ่ง

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

*****

เจ้าหน้าที่ของสถาบันที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์อาจได้รับ
ค่าตอบแทนวิชาชีพตามที่คณะกรรมการกำหนด

**๗.๑.๓ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการ
ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๗)**

มาตรา ๗ ให้สถาบันมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการตามมาตรา ๕
จากผู้ที่ร้องขอที่มีใช้หน่วยงานของรัฐตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

สถาบันอาจลดหรือลดค่าธรรมเนียมในการให้บริการตามมาตรา ๕ ได้ตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บได้ตามวรรคหนึ่งให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินแต่ให้สถาบัน
หักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

๗.๒ หมวด ๒ ข้อมูล

**๗.๒.๑ กำหนดให้ข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ถือเป็น
ความลับ โดยสถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีหน้าที่เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข
ที่คณะกรรมการกำกับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด (ร่างมาตรา ๘)**

มาตรา ๘ ข้อมูลให้ถือเป็นความลับ และสถาบันมีหน้าที่เก็บรักษาและทำลายตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศราชกิจจานุเบกษา

**๗.๒.๒ กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
แก่ผู้ร้องขอรับบริการเท่านั้น เว้นแต่กรณีการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติของ
คณะกรรมการกำกับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก
(ร่างมาตรา ๙)**

มาตรา ๙ การเปิดเผยข้อมูล ให้กระทำได้เฉพาะแก่ผู้ร้องขอรับบริการด้าน
นิติวิทยาศาสตร์เท่านั้น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการ
เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก

๗.๓ หมวด ๓ คณะกรรมการกำกับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

**๗.๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง
จำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นกรรมการและ
เลขานุการ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๐)**

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

*****

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของ สถาบันไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านกฎหมายและ ด้านการสอบสวนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

๗.๓.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่ง ที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๗.๓.๓ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีกรรมการผู้ทรง คุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

๗.๓.๔ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากพ้นตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย

หรือหย่อนความสามารถ

๗.๓.๕ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่ในระหว่างที่ยังไม่ครบวาระ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มเติมหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอื่น (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ในระหว่างที่ยังไม่ครบวาระ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มเติมหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอื่น

๗.๓.๖ ๔.๖ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ และหลักเกณฑ์ วิธีการหรือลดค่าธรรมเนียมในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชนและกำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และกำหนดเกี่ยวกับการประชุมและการลงมติของคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน

(๒) กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ตามมาตรา ๕ (๒) และ (๔) ทั้งนี้ โดยประกาศราชกิจจานุเบกษา

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

*****

(๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันและหลักเกณฑ์และวิธีการงดหรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล

(๕) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน

(๖) กำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่ของสถาบัน

มาตรา ๑๖ การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

๗.๓.๗ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กรรมการมอบหมายได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่งให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๗.๔ บทเฉพาะกาล

๗.๔.๑ กำหนดให้ในระหว่างที่คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ยังมิได้กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ ให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมิได้กำหนดมาตรฐานตามมาตรา ๖ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการ

ด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กระทรวงยุติธรรม

เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

(๑) ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงงานในการช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวกยุติธรรม และการทะเบียนราษฎรตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐร้องขอให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันการกระทำความผิดในเด็ก และเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้ร้องขอ ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดร้องขอ และส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน (ร่างมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

(๒) ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน กำหนดการเรียกเก็บ งด หรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล กำหนดวิธีการเปิดเผยข้อมูล และกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน (ร่างมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีได้มีส่วนสำคัญยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง อันมีผลให้การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีความสำคัญและจำเป็นทั้งต่อหน่วยงานของรัฐและบุคคลทั่วไปในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนั้น เพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีความครอบคลุมการให้บริการทั้งต่อหน่วยงานภาครัฐและบุคคลทั่วไปและมีมาตรฐานในการให้บริการ ตลอดจนมีแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายนี้

* ที่มา : เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กลุ่มกฎหมายและนิติการ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

๑.๓ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่อง ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย และผู้ประสงค์ขอใช้บริการซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปที่ต้องการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ไม่อาจเข้าถึงการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้ เนื่องจากขาดความชัดเจนในวัตถุประสงค์และประเภทของการให้บริการ

(๒) ผู้ประสงค์ขอใช้บริการไม่ทราบถึงโอกาสของตนในการที่จะขอใช้บริการ

(๓) การส่งเสริมให้ภาคเอกชนพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ขาดแนวทางที่ชัดเจนและที่เหมาะสม

๑.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๒) ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

๑.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ไม่มี

๑.๖ เหตุผลที่จะให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้ คือ

(๑) การกำหนดวัตถุประสงค์และประเภทของการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ตามร่างมาตรา ๕ จะทำให้ผู้ประสงค์ขอใช้บริการได้ทราบถึงการให้บริการในการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

(๒) การกำหนดประเภทเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย และบุคคลที่สามารถขอใช้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ จะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายและบุคคลที่ประสงค์จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดทราบถึงโอกาสของตนในการขอใช้บริการ

(๓) การส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน จะทำให้การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีความก้าวหน้า และมีผู้ให้บริการที่หลากหลาย

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพต้นทุนและความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากการแก้ไขกฎหมายซึ่งเอกชนไม่สามารถดำเนินการได้

๒.๒ ถ้าเอกชนไม่ควรทำ เหตุใดจึงไม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำภารกิจนี้

เป็นการแก้ไขกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ

๓. ความจำเป็นในการออกกฎหมาย

๓.๑ ในการทำภารกิจ เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมาย

เนื่องจากการให้บริการนี้เป็นการให้บริการต่อหน่วยงานภาครัฐและบุคคลทั่วไป รวมตลอดทั้งการส่งเสริมแนวทางการพัฒนาการให้บริการของภาคเอกชน ซึ่งจะเป็นความผูกพันต่อบุคคลภายนอกที่ควรได้มีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจน

๓.๒ ถ้าจำเป็นต้องตรากฎหมาย เหตุใดจึงไม่สมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ออกกฎหมายระดับท้องถิ่น

เป็นภารกิจที่ดำเนินการด้วยการตราพระราชบัญญัติ ซึ่งส่วนราชการระดับกระทรวงจะต้องเป็นผู้ดำเนินการ

๓.๓ (ก) การใช้บังคับกฎหมาย

พร้อมกันทุกท้องที่ เนื่องจากเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ โดยไม่มีบทบัญญัติยกเว้นเฉพาะพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด

หยอ่ยใช้เป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาสิ้นสุดการใช้บังคับกฎหมาย

๓.๔ ลักษณะการใช้บังคับ

ระบบควบคุม

ระบบกำกับ

ระบบส่งเสริม

๓.๕ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

มาตรการบังคับทางปกครอง

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ กฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน

ไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งถูกระทบโดยกฎหมาย

ไม่มี

๕.๒ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ถูกกฎหมายบังคับใช้

ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพที่ถูกจำกัด

ไม่มี

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

จะทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรมหรือการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด และ

จะส่งเสริมให้การตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้า โดยมีได้จำกัด ผู้ให้บริการไว้เฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย
ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นจะต้องมี

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้

๖.๒ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

กระทรวงยุติธรรมจะเตรียมพร้อมเพื่อส่งเสริมและรองรับการดำเนินงานและการให้บริการตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๗. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

ระบบการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๙. กรอบหรือมาตรการป้องกันมิให้มีการตราอนุบัญญัติที่เป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลจนเกินสมควร

ร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้กำหนดอำนาจในการตราอนุบัญญัติที่เป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคล

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงความเห็น

-

๑๐.๒ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

-

เรื่องเสร็จที่ ๑๔๖๘/๒๕๕๘

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๖๐๖ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและสถาบันนิติวิทยาศาสตร์) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนแพทยสภา เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

๑.๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๑ ถึงร่างมาตรา ๔)

๑.๒ หมวด ๑ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เป็นการกำหนดเรื่องหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐาน การให้สถาบันฯ สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ให้ข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ถือเป็นความลับ และการเก็บรักษา การทำลาย หรือการเปิดเผยข้อมูล ให้สถาบันฯ ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนด และกำหนดยกเว้นความรับผิดชอบต่อความเสียหายหรือเสื่อมสลายจากการตรวจพิสูจน์ของสถาบันฯ (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๐)

๑.๓ หมวด ๒ คณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ การเรียกเก็บ งด หรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล วิธีการเปิดเผยข้อมูล และแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน รวมทั้งกำหนดวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม อำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน และค่าตอบแทน (ร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

๑.๔ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นว่า เรื่องนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยที่งานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันมีความสำคัญ ต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและกระบวนการยุติธรรม ร่างกฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มีความครอบคลุมทั้งต่อหน่วยงานของรัฐ บุคคลทั่วไป และภาคเอกชน โดยกำหนดกลไกของกฎหมายในรูปคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อที่จะทำให้อโยบายดังกล่าวบังเกิดผล โดยหลักการแล้วจัดว่าเป็นเรื่องที่ดี นับว่ามีเหตุผลและความเหมาะสม จึงเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นควร ให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความครอบคลุมการให้บริการทั้งต่อหน่วยงานของรัฐและบุคคลทั่วไป และมีมาตรฐานในการให้บริการ ตลอดจนมีแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ของภาคเอกชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง อย่างใดได้อย่างมีระบบ

๒.๓ สำนักนายกรัฐมนตรี ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการ ส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... และมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรมให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม โดยมีข้อคิดเห็น ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๙ ในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น เห็นสมควรกำหนด หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลไว้ในร่างพระราชบัญญัติ แทนการใช้ข้อความว่า “ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด” เพื่อให้การใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยหรือไม่ เปิดเผยข้อมูลของเจ้าหน้าที่ต้องเป็นไปตามขอบอำนาจที่กฎหมายบัญญัติ และเป็นการแจ้งให้ หน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการล่วงหน้า นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ในบางกรณีเกี่ยวข้องกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ถึงแก่กรรม ซึ่งตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ของผู้นั้น การเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไปอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตายได้ จึงสมควรกำหนดให้ คณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในการนำข้อมูลไปใช้ไว้ด้วย

(๒) ร่างมาตรา ๑๑ ในส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ควรกำหนดคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งไว้ด้วยเพื่อให้เกิดความชัดเจน เช่น เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ด้านการพิสูจน์หลักฐาน หรือด้านอื่น ๆ ตามที่เห็นเหมาะสม เป็นต้น

๒.๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวง ยุติธรรมเสนอ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังกล่าว ได้พัฒนาระบบและมาตรฐานการให้บริการ ที่ทันต่อความเจริญด้านเทคโนโลยีและรองรับความต้องการของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และที่สำคัญการให้บริการในการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้เข้าถึงผู้ประสงค์ขอใช้บริการ ซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปที่ต้องการพิสูจน์ข้อเท็จจริง รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการ

ด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน ซึ่งจะทำให้การบริการมีความก้าวหน้าและหลากหลาย ประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวกรวดเร็วขึ้น โดยมีจำเป็นต้องรอภาครัฐอย่างเดียว

๒.๕ สำนักงาน ก.พ.ร. มีความเห็นว่า

(๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เป็นการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ทั้งหน่วยงานภาครัฐและบุคคลทั่วไปให้สามารถเข้าถึงบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน ซึ่งเป็นภารกิจที่มีความสำคัญต่อการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานเพื่อประกอบการดำเนินคดีและมีความสำคัญต่อการอำนวยความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม อย่างไรก็ตาม ตามมาตรา ๕ ที่ให้สถาบันมีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ นั้น ในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้ว อาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้ ประกอบกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกำหนดมาตรฐาน รับรอง ติดตามประเมินผล วางระเบียบมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร และอื่น ๆ ให้แก่หน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวจะไม่ใช่หน่วยงานที่ปฏิบัติงานเองในการให้บริการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์

(๒) ตามมาตรา ๑๑ ที่บัญญัติถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน ๕ คน เป็นกรรมการ นั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพ จึงควรมีคณะกรรมการที่มาจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมด้วย เช่น ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือผู้แทนจากสถานพยาบาลที่มีการให้บริการด้านนิติเวชศาสตร์หรือนิติวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

๒.๖ สำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อส่งเสริมมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชนให้มีมาตรฐานและรองรับความต้องการของผู้รับบริการโดยไม่จำกัดเฉพาะหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้มากยิ่งขึ้น

๒.๗ กระทรวงการคลัง เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ รวมตลอดถึงบุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม หรือเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดได้อย่างมีระบบและมีมาตรฐานในการให้บริการ ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

๒.๘ สำนักงานอัยการสูงสุด เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๒.๙ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

๒.๑๐ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๕ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการ เดิมอำนาจหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ออกเป็นกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติว่าการแบ่งส่วนราชการในสำนักงานรัฐมนตรี กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ให้ออกเป็นกฎกระทรวงและให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในกฎกระทรวงด้วย ดังนั้น อำนาจหน้าที่ตามร่างมาตรา ๕ เป็นการเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้กับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งสมควรที่จะต้องนำไปแก้ไขเพิ่มเติมในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕ จะเป็นการเหมาะสมกว่า

(๒) ร่างมาตรา ๗ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการนั้น ไม่สมควรที่จะเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม เนื่องจากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นหน่วยงานของรัฐ ประเภทหนึ่งที่ต้องให้บริการด้านสาธารณะแก่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่มีบรรทัด นอกจากนั้นแล้วกฎหมายฉบับนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน จำต้องรับฟังข้อคิดเห็นจากกระทรวงการคลังอีกส่วนหนึ่ง

(๓) ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙ กำหนดเรื่องการเปิดเผยข้อมูล การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ สำหรับประเด็นนี้เห็นว่ามีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นกฎหมายกลางที่ทางสถาบันนิติวิทยาศาสตร์หรือหน่วยงานอื่นต้องปฏิบัติตามอยู่แล้ว ดังนั้น เรื่องแนวทางการปฏิบัติในกรณีเรื่องนี้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์สามารถดำเนินการออกเป็นระเบียบภายในของสถาบันได้โดยไม่ต้องนำมาบัญญัติไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้

(๔) ร่างมาตรา ๑๐ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ไม่มีความรับผิดชอบใดๆ ต่อความเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป จะเขียนกฎหมายไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายอย่างไร ๆ อาจเป็นความไม่เหมาะสม หากการกระทำตามร่างมาตรา ๑๐ เกิดจากความประมาทเลินเล่อก็ยังคงมีความรับผิดชอบตามกฎหมาย

นอกจากนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ดช ๐๐๑๑.๑๔/๑๕๓๕ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานฯ สรุปความได้ว่า ตามที่กระทรวงยุติธรรม ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ และที่ประชุมมีมติให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดส่งความเห็นและข้อสังเกตส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อร่างพระราชบัญญัติควรเปลี่ยนเป็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อให้เกิดความชัดเจนในชื่อของร่างพระราชบัญญัติ เนื่องจากเป็นร่างกฎหมายที่ใช้บังคับภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เอง ไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายนอก

(๒) ร่างมาตรา ๓ ขยายความนิยามให้บริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ ควรระบุให้มีความชัดเจนว่า ครอบคลุมสาขาวิชาหรือบริการด้านใดบ้าง รวมทั้งให้แยกนิยามการให้บริการทางนิติเวชศาสตร์ออกจากหาก เนื่องจากใช้องค์ความรู้และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญแตกต่างกันอย่างชัดเจน และให้ระบุชัดเจนว่าครอบคลุมสาขาวิชาหรือบริการด้านใดบ้าง

(๓) ร่างมาตรา ๕

(๓.๑) ร่างมาตรา ๕ (๑) ควรตัดเรื่องการสอบสวนและดำเนินคดีอาญาออก เพื่อเป็นการส่งเสริมการให้บริการทางแพ่งเท่านั้น

(๓.๒) ร่างมาตรา ๕ (๓) ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องของการตรวจด้านนิติวิทยาศาสตร์ จะมีประโยชน์ในการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดในเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้อ้างขอ

(๓.๓) ร่างมาตรา ๕ (๔) การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดร้องขอ มีความหมายที่กว้างขวาง การร้องขอนั้นเป็นเรื่องใดบ้าง ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ร้อง ซึ่งอาจไปยุ่งเหยิงกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยส่วนราชการอื่น สำหรับประเด็นนี้ควรกำหนดให้มีความชัดเจน ดังนี้ “(๔) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดในการดำเนินการทางแพ่งตามที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดร้องขอ หากผลการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวข้องกับคดีอาญา ให้ส่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง”

(๓.๔) ร่างมาตรา ๕ (๕) การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ภาคเอกชน มีความหมายถึงหน่วยงานใดบ้าง เช่น หมายถึงโรงพยาบาลเอกชน คลินิก สถานพยาบาล หรือห้องปฏิบัติการทางเทคนิคการแพทย์ ฯลฯ และได้มีการสอบถามความเห็นไปยังหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ ว่ามีสภาพปัญหา มีความต้องการให้สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาในด้านใดหรือไม่

(๔) ร่างมาตรา ๖ การปฏิบัติตามหลักวิชาชีพ มีสภาวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานและข้อบังคับ อีกทั้งมาตรฐานการตรวจของแต่ละวิชาก็มีเครือข่ายหรือสมาคมทางวิชาชีพควบคุมกันเองอยู่แล้ว การที่คณะกรรมการฯ กำหนดหลักวิชาชีพและมาตรฐานเองจะทำให้เกิดข้อขัดแย้งหรือข้อโต้แย้งกับองค์กรอื่น ๆ หรือไม่

(๕) ร่างมาตรา ๗ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ควรต้องรับฟังความคิดเห็นของกระทรวงการคลังก่อน

(๖) ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙ การรักษาความลับและการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ มีกฎหมายเฉพาะบังคับใช้อยู่แล้ว การกำหนดอำนาจในเรื่องดังกล่าวเป็นการขัดแย้งกับกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

(๗) ร่างมาตรา ๑๐ ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานและหน่วยงานภาครัฐ มีกฎหมายเฉพาะบังคับใช้อยู่แล้ว การกำหนดอำนาจในเรื่องดังกล่าวเป็นการขัดแย้งกับกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

(๘) ร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๕ คน ไม่ชัดเจนในเรื่องการกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือกแต่งตั้ง และการตรวจสอบ ไม่ทำให้มั่นใจว่า เป็นไปอย่างธรรมาภิบาล เนื่องจากเป็นการทำธุรกรรมกับภาคเอกชน อาจมีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นช่องทางให้ประพฤติทุจริตได้ และในเรื่องของคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ควรให้มีผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์และนิติเวชวิทยา ในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติร่วมเป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๔) ร่างมาตรา ๑๖ การกำหนดอำนาจคณะกรรมการ ในเรื่องที่มีกฎหมาย เฉพาะบังคับใช้อยู่แล้วดังกล่าวข้างต้น จะสร้างความขัดแย้งในการบังคับใช้กฎหมายและทำให้เสียระบบ ระเบียบ ในการบริหารกิจการภาครัฐที่ดี

๒.๑๑ กระทรวงสาธารณสุข เห็นว่า ให้เพิ่มเติมหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ในมาตรา ๕ ให้มีหน้าที่พัฒนาส่งเสริมงานวิจัยวิทยาศาสตร์พื้นฐาน เพื่อการพัฒนา งานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ตัวอย่างเช่น การประมาณการระยะเวลาศพเน่าในสภาวะต่าง ๆ การวินิจฉัยอายุ ในเด็ก ค่าแอลกอฮอล์ในศพที่เสื่อมสลายตามระยะเวลา เป็นต้น เพื่อเป็นค่ามาตรฐานที่ใช้อ้างอิง สำหรับประเทศไทยต่อไป

๒.๑๒ สำนักงบประมาณ เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริม การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ดังกล่าว เป็นการตรากฎหมายเพื่อส่งเสริมการให้บริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน โดยให้บริการครอบคลุมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และบุคคลทั่วไป ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงให้เป็นไป อย่างมีระบบและมาตรฐาน โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวง ยุติธรรมเสนอ สำหรับภาระค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นสมควรให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว และ/หรือพิจารณาปรับ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของหน่วยงาน มาดำเนินการ สำหรับภาระค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และในปีต่อ ๆ ไป ให้สถาบัน นิติวิทยาศาสตร์เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ กรณีตามร่างมาตรา ๗ ที่กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ในการให้บริการได้นั้น เห็นสมควรให้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การบัญชี และการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเงินดังกล่าวด้วย

๒.๑๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในการให้บริการและส่งเสริมงาน ด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินคดีอาญาให้แก่หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน และพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ภาคเอกชน โดยกำหนดให้มี คณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน แต่โดยที่งานให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันอาจซ้ำซ้อน หรือเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงสาธารณสุข แพทยสภา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนั้น จึงสมควรรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานดังกล่าวเพื่อประกอบ การพิจารณาด้วย

๒.๑๔ แพทยสภา มีความเห็นว่า

(๑) ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน และเป็น การกำหนดให้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้บริการของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เท่านั้น จึงควรเป็นกฎหมายระดับกฎกระทรวงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องออกเป็นพระราชบัญญัติ

(๒) ควรตัด (๕) ส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ของภาคเอกชนของมาตรา ๕ ออก เพราะเป็นส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งหากจะ

มีการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ควรดำเนินการให้มีการส่งเสริมทั้งหมดคือทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งยังมีหน่วยงานอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมากที่ทำหน้าที่ด้านนิติวิทยาศาสตร์ หากจะมีการพิจารณาในเรื่องนี้ควรจะต้องดำเนินการพัฒนาไปด้วยกันอย่างเป็นระบบอีกต่างหาก โดยให้มีสถาบันทางนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ของทุกหน่วยงานร่วมกันดำเนินการ ไม่ควรนำมาปะปนกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ซึ่งเป็นเรื่องภายในของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... โดยได้นำความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาแล้ว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีได้เป็นการกำหนดเพิ่มเติมอำนาจของสถาบันฯ ให้สามารถตรวจสอบหรือควบคุมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่นแต่อย่างใด ประกอบกับสมควรจัดให้มีบริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงได้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นสรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๓.๑ บททั่วไป มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ จากชื่อ “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....” เนื่องจากสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ไม่ได้เป็นการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แต่อย่างใด (ร่างมาตรา ๑)

(๒) บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

(๒.๑) แก้ไขเพิ่มเติมความหมายในบทนิยามคำว่า “การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” เพื่อให้มีความชัดเจนขึ้นว่าเป็นการให้บริการตรวจสอบพิสูจน์ให้ทราบความจริงโดยนำหลักวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และการแพทย์มาใช้ ในเรื่องที่ต้องการพิสูจน์

(๒.๒) แก้ไขเพิ่มเติมความหมายในบทนิยามคำว่า “สถาบัน” เพื่อให้มีความชัดเจนว่าหมายถึงสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สังกัดกระทรวงยุติธรรม

(๒.๓) กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เนื่องจากมีการใช้ถ้อยคำนี้ในหลายมาตรา จึงนำไปกำหนดเป็นบทนิยามเพื่อจะได้ไม่ต้องเขียนถ้อยคำยาวซ้ำกันในหลายมาตรา

(๒.๔) แก้ไขเพิ่มเติมความหมายในบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” โดยให้หมายความว่า “คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ของคณะกรรมการในการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๒.๕) แก้ไขเพิ่มเติมความหมายในบทนิยามคำว่า “รัฐมนตรี” โดยให้หมายความว่า “รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการร่างกฎหมายของสำนักงานฯ

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรค ๑ เป็น “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้มีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติการเป็นไปตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔)

๓.๒ หมวด ๑ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ของสถาบันฯ (ร่างมาตรา ๕)

(๑.๑) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำใน (๒) เพื่อให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องสามารถมาร้องขอใช้บริการจากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวกยุติธรรม และการทะเบียนราษฎรได้ โดยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หมายถึง การตรวจ DNA เพื่อพิสูจน์สายสัมพันธ์การเป็นมารดาและบุตร หรือการพิสูจน์สิทธิบุคคลเพื่อให้ได้สัญชาติ เป็นต้น

(๑.๒) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำใน (๓) เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า เรื่องซึ่งขอรับบริการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่ร้องขอรับบริการ ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง เช่น บิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

(๑.๓) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำใน (๔) เพื่อจำกัดการให้บริการตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียร้องขอเท่านั้น คำว่า “ผู้มีส่วนได้เสีย” มีความหมายกว้างกว่า “ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง” ใน (๓) ของร่างมาตรา ๕ ได้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้อื่นซึ่งอาจได้รับผลจากการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดนั้น

(๑.๔) เพิ่ม (๖) ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐบาล กระทรวงระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

(๑.๕) เพิ่ม (๗) ตามข้อสังเกตของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐจัดให้มีการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์สำหรับประเทศไทย โดยปัจจุบันค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จะอ้างอิงจากข้อมูลของต่างประเทศ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของประเทศไทย

(๑.๖) เพิ่มวรรคสอง เพื่อให้อำนาจคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียจะมีขอบเขตแค่นี้เพียงใด โดยต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้สามระดับ คือ (๑) ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งจะสามารถขอรับบริการเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวกยุติธรรม และการทะเบียนราษฎร (๒) ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงซึ่งจะสามารถขอรับบริการเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชน และ (๓) ผู้มีส่วนได้เสียซึ่งจะสามารถขอรับบริการเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด

(๒) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ ต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด และกำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกมีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ รวมทั้งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์อาจได้รับค่าตอบแทนวิชาชีพตามที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๖)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของสถาบันฯ ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้เรียกเก็บจากผู้ร้องขอที่มีใช้หน่วยงานของรัฐตามอัตรา

ที่คณะกรรมการกำหนด และสถาบันฯ อาจงดหรือลดค่าธรรมเนียมในการให้บริการได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อช่วยเหลือกรณีผู้ใช้บริการเป็นผู้ยากไร้ อีกทั้งค่าธรรมเนียม ที่เรียกเก็บได้ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่ให้สถาบันฯ หักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในอัตรา ที่กระทรวงการคลังกำหนด เนื่องจากการดำเนินงานของสถาบันฯ มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงเกี่ยวกับ อุปกรณ์ เครื่องมือ และค่าประกอบวิชาชีพ การหักเงินค่าธรรมเนียมไว้บางส่วนจะเป็นการช่วยไม่ให้ เกิดปัญหาด้านการใช้จ่ายงบประมาณ (ร่างมาตรา ๗)

๓.๓ เพิ่มหมวด ๒ ข้อมูล มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ถือเป็นความลับ สมควรกำหนดให้ประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูลในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้ประชาชนทราบ (ร่างมาตรา ๘)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการเปิดเผยข้อมูล โดยให้กระทำได้เฉพาะแก่ผู้ร้องขอรับ บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เท่านั้น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลจะกระทำได้ เฉพาะกรณีตามคำสั่งศาลหรือตามมติคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก (ร่างมาตรา ๙)

(๓) ตัดร่างมาตรา ๑๐ (เดิม) ที่กำหนดให้สถาบันฯ ไม่มีความรับผิดชอบใดๆ ต่อความเสียหายหรือเสื่อมสลายอันเกิดจากการตรวจพิสูจน์ ถ้าความเสียหายหรือเสื่อมสลายนั้น เป็นไปในทางอันเป็นธรรมดาจากการตรวจพิสูจน์ออก เนื่องจากเป็นหลักการทั่วไปในเรื่องความรับผิด ทางละเมิด จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้

๓.๔ หมวด ๓ คณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีการแก้ไข เพิ่มเติมดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมชื่อหมวดคณะกรรมการจาก “คณะกรรมการส่งเสริมการ ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” เป็น “คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล การให้บริการไม่ใช่การส่งเสริม (หมวด ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมชื่อคณะกรรมการ เป็น “คณะกรรมการกำกับการให้บริการ ด้านนิติวิทยาศาสตร์” เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อหมวด และปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ ซึ่งผู้อำนวยความสะดวกแต่งตั้งไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการฯ สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความคล่องตัว (ร่างมาตรา ๑๐)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดให้กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านกฎหมาย และด้านการสอบสวนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ของคณะกรรมการฯ ด้านละไม่น้อยกว่าหนึ่งคน เพื่อจำกัดการแต่งตั้งให้ได้ผู้มีความรู้ และความสามารถที่เหมาะสมต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ (ร่างมาตรา ๑๒ (เดิม)) นอกจากนี้ ได้นำความในร่างมาตรา ๑๔ (เดิม) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิมารวมบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๑ ทั้งนี้ เพื่อให้กระชับยิ่งขึ้น และแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะ ต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในร่างมาตรา ๑๑ (๓) โดยตัดคำว่า “ข้าราชการการเมือง” “สมาชิกสภาท้องถิ่น” “ผู้บริหารท้องถิ่น” และ “สมาชิกพรรคการเมือง” ออก เนื่องจากไม่ควร กำหนดห้ามข้าราชการการเมืองเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

หมายความว่ารวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นอยู่แล้ว ส่วนสมาชิกพรรคการเมืองนั้น คนส่วนใหญ่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง จึงไม่ควรกำหนดห้ามเอาไว้ อีกทั้งได้ตัดลักษณะต้องห้าม ในร่างมาตรา ๑๔ (๔) เดิม ที่กำหนดว่า “ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ” ออก เนื่องจากข้าราชการอาจมีความรู้ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ รวมทั้งเพื่อให้เกิดความเสมอภาคระหว่างข้าราชการ และข้าราชการหรือพนักงานผู้ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐในการที่จะเข้ามาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๑)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยตัดข้อความที่กำหนดให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระไม่ได้ ออก เนื่องจากบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติวิทยาศาสตร์มีปริมาณจำกัด ประกอบกับ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลมากนัก จึงไม่จำเป็นต้องจำกัดวาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในร่างมาตรา ๑๓ (๔) เป็น “รัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ” เพื่อไม่ให้รัฐมนตรีใช้อำนาจให้ออกจากตำแหน่งโดยปราศจากเหตุผล ที่สมควร (ร่างมาตรา ๑๓)

(๖) กำหนดให้ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ในระหว่าง ที่ยังไม่ครบวาระ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ใน ตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมการชุดนั้น ๆ มีวาระการดำรง ตำแหน่งเท่ากัน และป้องกันปัญหาเรื่องการนับวาระการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน (ร่างมาตรา ๑๔)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ให้มีความเหมาะสม และชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งตัดวรรคสองที่ให้คณะกรรมการฯ ออกระเบียบหรือประกาศ และให้ใช้บังคับ ได้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาออก (ร่างมาตรา ๑๖ วรรคสอง (เดิม)) เนื่องจากไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมการประชุมและการลงมติของคณะกรรมการฯ โดยให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด เพื่อให้เกิดความคล่องตัว (ร่างมาตรา ๑๖)

(๙) ตัดร่างมาตรา ๑๔ (เดิม) ที่กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดออก เนื่องจากกรณี เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้อีกแต่อย่างใด

๓.๔ บทเฉพาะกาล แก้ไขเพิ่มเติมโดยตัดร่างมาตรา ๒๑ (เดิม) ที่กำหนดให้ พระราชบัญญัตินี้ย่อมไม่มีผลกระทบท่อการปฏิบัติงานหรือการให้บริการที่สถาบันได้ดำเนินการค้างอยู่ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับออก เนื่องจากเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงไม่มี ปัญหาแต่อย่างใด รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลโดยกำหนดให้ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมีได้ กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ ให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ เป็นไปตามมาตรฐาน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)

นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำและวรรคตอนในบันทึกหลักการและเหตุผล และร่างพระราชบัญญัติฯ ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ทำให้ประชาชนที่ต้องการใช้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เช่น การตรวจ DNA เพื่อพิสูจน์สายสัมพันธ์การเป็นมารดาและบุตร หรือการพิสูจน์สิทธิบุคคลเพื่อให้ได้สัญชาติ การตรวจพิสูจน์เอกสารและการปลอมแปลงเพื่อตรวจพิสูจน์ลายมือเขียน ลายมือชื่อ ลายพิมพ์นิ้วมือในเอกสารต่าง ๆ สามารถขอรับบริการจากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้ ทำให้ผู้ที่ยากไร้สามารถเข้าถึงบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้อย่างเท่าเทียมกัน อันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๘

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

กระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ณ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีภารกิจเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และทางการแพทย์ประกอบการดำเนินคดี โดยการกำหนดและกำกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน รวมถึงจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานปฏิบัติงานและผู้ปฏิบัติงานดำเนินการภายใต้มาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่น ความโปร่งใส และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และคณะกรรมการบริหารกิจการด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการทั้งสองคณะ

(๒) แต่งตั้งและเพิกถอนการแต่งตั้ง รวมทั้งกำกับ ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และจรรยาบรรณ

(๓) รับเรื่องราวร้องทุกข์จากบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประทุพผิตหลักเกณฑ์ มาตรฐาน หรือจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๕) ดำเนินการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของ ผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการแต่งตั้ง รวมทั้งเพื่อเป็นเงินสนับสนุนสถานพยาบาล หรือสถานที่ที่คณะกรรมการมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนดให้เป็นสถานปฏิบัติการ

(๕) ปฏิบัติงานและให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยดำเนินการเองหรือร่วมมือกับ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านสถานที่ เครื่องมือ หรือบุคลากร ด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๖) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) เผยแพร่ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนานุคลากรด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๘) ศึกษา วิจัย สนับสนุน หรือทำการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่น

(๙) ประสานงานและกำกับดูแลให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานด้าน นิติวิทยาศาสตร์ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๑๐) ปฏิบัติงานด้านการพิสูจน์บุคคลสูญหาย

(๑๑) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์และคณะกรรมการ บริหารกิจการด้านนิติวิทยาศาสตร์มอบหมาย

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสถาบัน หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกรม

(๒) สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ

(๓) สำนักมาตรฐานนิติวิทยาศาสตร์

ข้อ ๓ ส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทั่วไปของสถาบัน และราชการอื่นที่มีได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าว ให้รวมถึง

(ก) ปฏิบัติงานสารบรรณของสถาบัน

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสถาบัน

(ค) ดำเนินการเบื้องต้นเกี่ยวกับแผนงาน การเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสถาบัน

(ง) ดำเนินการเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสถาบัน

(จ) ประสานงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า และผลงานของสถาบัน

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๒) สำนักนิติวิทยาศาสตร์บริการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) การชันสูตรพลิกศพในกรณีถูกวิสามัญฆาตกรรมและศพไม่ทราบชื่อ ศพที่ญาติร้องขอ และศพที่ตายผิดธรรมชาติ

(ข) ตรวจร่างกายผู้เสียหายในกรณีถูกทำร้ายร่างกาย ถูกข่มขืนกระทำชำเรา และทำรายงานเสนอความเห็นต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล

(ค) ตรวจร่างกายและวัตถุพยานของผู้ต้องสงสัยในกรณีกระทำความผิดอาญา และทำรายงานเสนอความเห็นต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล รวมถึงกรณีที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และประสานงานนำผู้ป่วยทางจิตเข้ารับการดูแลในสถานที่ที่กำหนด

(ง) ตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ครบทุกสาขาในกรณีต่างๆ

(จ) ตรวจเก็บหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุในคดีต่างๆ

(ฉ) ตรวจพิสูจน์ยาเสพติดให้โทษทุกชนิด รวมทั้งการตรวจยาพิษ

(ช) ตรวจข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศ

(ซ) รวบรวมศพ ชิ้นส่วนของศพที่ไม่ทราบชื่อมาทำการพิสูจน์บุคคลและสาเหตุการตาย

(ฅ) รับแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์กรณีการสูญหายของบุคคล

(ญ) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นเรื่องบุคคลสูญหาย

(ฎ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(๓) สำนักมาตรฐานนิติวิทยาศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของคณะกรรมการมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และคณะกรรมการบริหารกิจการด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งศึกษารวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการทั้งสองคณะ

- (ข) แต่งตั้งและเพิกถอนการแต่งตั้ง รวมทั้งกำกับ ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และจรรยาบรรณ
- (ค) รับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับการประพฤติผิดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน หรือจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
- (ง) ดำเนินการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการแต่งตั้ง รวมทั้งเพื่อเป็นเงินสนับสนุนสถานพยาบาลหรือสถานที่ที่คณะกรรมการมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนดให้เป็นสถานปฏิบัติการ
- (จ) ควบคุม กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์และการตรวจพิสูจน์หลักฐาน รวมทั้งขึ้นทะเบียนการบริการทางนิติวิทยาศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้
- (ฉ) ช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นๆ
- (ช) เผยแพร่ความรู้ ฝึกอบรม พัฒนาบุคลากร และระบบงานทางนิติวิทยาศาสตร์ด้านต่างๆ
- (ซ) ศึกษา วิจัย สนับสนุน หรือทำการศึกษ วิจัยเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่น
- (ณ) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในกระบวนการยุติธรรม
- (ญ) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์และคณะกรรมการบริหารกิจการด้านนิติวิทยาศาสตร์กำหนดและมอบหมาย
- (ฎ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
ร้อยตำรวจเอก ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๘ ณ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติว่า การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานรัฐมนตรี กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ให้ออกเป็นกฎกระทรวง และให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในกฎกระทรวงด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว สมควรแบ่งส่วนราชการภายในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม และระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพของงาน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

กระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ มีภารกิจเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และทางการแพทย์ประกอบการดำเนินคดี โดยการกำหนดและกำกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน รวมถึงจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานและผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานดำเนินการภายใต้มาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่น ความโปร่งใส และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) แต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์และผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานและผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และจรรยาบรรณ

(๒) รับเรื่องราวร้องทุกข์จากบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติผิดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน หรือจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์หรือผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๓) ดำเนินการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์และผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการแต่งตั้ง รวมทั้งเพื่อเป็นเงินสนับสนุนสถานพยาบาล

(๔) ปฏิบัติงานและให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยดำเนินการเองหรือร่วมมือกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านสถานที่ เครื่องมือ และบุคลากรด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๕) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๖) เผยแพร่ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๗) ศึกษา วิจัย สนับสนุนเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์ หรือร่วมดำเนินการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์กับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่น

(๘) ประสานงานและกำกับดูแลให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

(๙) ปฏิบัติงานด้านการพิสูจน์บุคคลสูญหาย

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสถาบัน หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกรม

(๒) กองตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์

(๓) กองนิติวิทยาศาสตร์บริการ

(๔) สำนักมาตรฐานนิติวิทยาศาสตร์

ข้อ ๔ ในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในสถาบัน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสถาบัน รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสถาบัน

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕ ในสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เพื่อทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของสถาบันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสถาบัน

(๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสถาบัน

(๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในสถาบัน

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ สำนักงานเลขาธิการกรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทั่วไปของสถาบัน และราชการอื่นที่มีได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

- (๑) ปฏิบัติงานสารบรรณของสถาบัน
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสถาบัน
- (๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสถาบัน
- (๔) บริหารงานทรัพยากรบุคคลและจัดระบบงานของสถาบัน
- (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า และผลงานของสถาบัน
- (๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิเทศสัมพันธ์
- (๗) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ความรับผิดชอบทางแพ่งอาญา ดำเนินการทางวินัย งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถาบัน
- (๘) จัดทำและประสานแผนปฏิบัติราชการของสถาบัน
- (๙) วางแผนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศของสถาบัน
- (๑๐) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๗ กองตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ครบทุกสาขาในกรณีต่าง ๆ เพื่อเป็นพยานหลักฐานประกอบคดี รวมทั้งวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากผลการตรวจพิสูจน์ในคดี
- (๒) ตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม จัดทำฐานข้อมูลสารพันธุกรรมบุคคลสูญหาย และฐานข้อมูลสารพันธุกรรมบุคคลตามที่ได้รับมอบหมาย
- (๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ กองนิติวิทยาศาสตร์บริการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการตรวจสถานที่เกิดเหตุ เก็บรวบรวมพยานหลักฐาน และร่องรอยการกระทำผิดในคดีต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- (๒) ตรวจร่างกายและวัตถุพยาน และตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมบุคคลในกรณีการโต้แย้งความสัมพันธ์ในครอบครัว พิสูจน์สัญชาติและการกระทำความผิดตามกฎหมาย และทำรายงานเสนอความเห็นต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล รวมถึงกรณีที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม และประสานงานนำผู้ป่วยทางจิตเข้ารับการดูแลในสถานที่ที่กำหนด

(๓) ชั้นสูตรพลิกศพและตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมในกรณีถูกวิสามัญฆาตกรรม และศพไม่ทราบชื่อ ศพที่ญาติร้องขอ และศพที่ตายผิดธรรมชาติ เพื่อหาสาเหตุการตายและพฤติการณ์การตาย รายงานพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีหรือญาติผู้ตายตามที่ได้รับบริการร้องขอ

(๔) รับแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์กรณีการสูญหายของบุคคล และประสานงานกับหน่วยงานอื่น เรื่องบุคคลสูญหาย

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๙ สำนักมาตรฐานนิติวิทยาศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์และผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานและผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และจรรยาบรรณ

(๒) รับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับการประพจน์ผิดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน หรือจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์หรือผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๓) ดำเนินการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์และผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการแต่งตั้ง รวมทั้งเพื่อเป็นเงินสนับสนุนสถานพยาบาล

(๔) ควบคุม กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และการตรวจพิสูจน์หลักฐาน รวมทั้งขึ้นทะเบียนการบริการทางนิติวิทยาศาสตร์ของหน่วยงานต่าง ๆ และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้

(๕) ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๖) เผยแพร่ความรู้ ฝึกอบรม พัฒนาบุคลากร และระบบงานทางนิติวิทยาศาสตร์ด้านต่าง ๆ

(๗) ศึกษา วิจัย สนับสนุนเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์ หรือร่วมดำเนินการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์กับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่น

(๘) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในกระบวนการยุติธรรม

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม โดยจัดตั้งกองตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีรวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ (๑๒ หน่วยงาน)

ด่วนที่สุด
ที่ คสช(กย)/๗๐9

ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๙
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๙๔๙๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ขอให้หัวหน้าฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ โปรดเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เรื่องนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องนี้ เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยที่งานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันมีความสำคัญต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริง และกระบวนการยุติธรรม ร่างกฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มีความครอบคลุมทั้งต่อหน่วยงานรัฐ บุคคลทั่วไป และภาคเอกชน โดยกำหนดกลไกของกฎหมายในรูปคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะทำให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายโดยหลักแล้วจัดว่าเป็น เรื่องที่ดี นับว่ามีเหตุผลและความเหมาะสม จึงเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

พ. ศุภจิรา

(ใหญ่ลย์ คุ่มฉายา)

หัวหน้าฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

โทร.๐ ๒๑๔๑ ๖๔๖๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวณัฐริรา ชัชจิรากุลโรจน์)
นิติกรชำนาญการ
สำนักนิติธรรม

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๑๙ ๑๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๙๔๙๑
ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ประเด็นความเห็นเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ของกระทรวงยุติธรรม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความครอบคลุมการให้บริการทั้งต่อหน่วยงานของรัฐและบุคคลทั่วไป และมีมาตรฐานในการให้บริการ ตลอดจนมีแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ได้อย่างมีระบบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาทางสังคม

โทร. ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๒๑๑

โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๒๘๒๗

E-mail : jinanggoon@nesdb.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวณัฐิรา ชัยจิรากุลโรจน)
นิติกรชำนาญการ
สำนักนิติกรรม

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๒๐๔/๕๓๕

กระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์
๓๐๓๕ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๓) มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๔๔๔๓ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอความร่วมมือกระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์เสนอความเห็น เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ได้พัฒนาระบบและมาตรฐานการให้บริการที่ทันต่อความเจริญด้านเทคโนโลยีและรองรับความต้องการของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และที่สำคัญการให้บริการในการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้เข้าถึงผู้ประสงค์ขอใช้บริการซึ่งเป็นบุคคลทั่วไปที่ต้องการพิสูจน์ข้อเท็จจริง รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน ซึ่งจะทำการบริการมีความก้าวหน้าและหลากหลายประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวกรวดเร็วขึ้น โดยมีจำเป็นต้องรอภาครัฐอย่างเดียว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๖๔๔๔ โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๖๔๔๘

ตำแหน่ง
(นางสาวณัฐริกา ราชจิรากุลโรจน์)
นิติกรชำนาญการ
สำนักนิติธรรม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๓๐๖/ ๒๕๕๘

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๙๔๔๑ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ไปเพื่อสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ ความละเอียดจนแจ้งแล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... และมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรมให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยมีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๙ ในส่วนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น เห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลไว้ในร่างพระราชบัญญัติ แทนการใช้ข้อความว่า "ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด" เพื่อให้การใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลของเจ้าหน้าที่ต้องเป็นไปตามขอบอำนาจที่กฎหมายบัญญัติ และเป็นการแจ้งให้หน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการล่วงหน้า นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ในบางกรณีเกี่ยวข้องกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ถึงแก่กรรม ซึ่งตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้นั้น การเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไปอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตายได้ จึงสมควรกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในการนำข้อมูลไปใช้ไว้ด้วย

๒. ร่างมาตรา ๑๓ ในส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ควรกำหนดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งไว้ด้วยเพื่อให้เกิดความชัดเจน เช่น เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายด้านการพิสูจน์หลักฐาน หรือด้านอื่น ๆ ตามที่เห็นเหมาะสม เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๓๐๓ / โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๗๔๕๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวณัฐริกา ชัชจิรากุลโรจน์)

นิติกรชำนาญการ

สำนักนิติกรรม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๐/๕๑

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ก) ๙๙๓๐ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาเรื่องนี้แล้วขอเรียนเสนอความเห็น ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เป็นการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ทั้งหน่วยงานภาครัฐและบุคคลทั่วไปให้สามารถเข้าถึงบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน ซึ่งเป็นภารกิจที่มีความสำคัญต่อการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานเพื่อประกอบการดำเนินคดีและมีความสำคัญต่อการอำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้นในสังคม อย่างไรก็ตาม ตามมาตรา ๕ ที่ให้สถาบันมีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ นั้น ในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้ว อาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้ ประกอบกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐาน รับรอง ติดตามประเมินผลวางระเบียบมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และสนับสนุนงบประมาณบุคลากร และอื่น ๆ ให้แก่หน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวจะไม่เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเองในการให้บริการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์

๒. ตามมาตรา ๑๑ ที่บัญญัติถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน ๕ คนเป็นกรรมการ นั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพ จึงควรมีคณะกรรมการที่มาจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมด้วย เช่น ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือผู้แทนจากสถานพยาบาลที่มีการให้บริการด้านนิติเวชศาสตร์หรือนิติวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อาจ ศรีกิจวัฒนากุล)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

รักษาราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองเผยแพร่และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๘๘ โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๘๑๗๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวณัฐริตา ชัยจิรากุลโรจน์)

นิติกรชำนาญการ

สำนักนิติธรรม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๓๐๐๘.๓.๑/ ๓๗

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนครพนม ๑๑๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๙๙๓๐ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้สำนักงาน ก.พ. เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อส่งเสริมมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชนให้มีมาตรฐานและรองรับความต้องการของผู้ขอรับบริการโดยไม่จำกัดเฉพาะหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้มากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

Land Man

(นายมนตรี กาญจนะจิตรา)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบงานตำแหน่งและค่าตอบแทน

กลุ่มให้คำปรึกษาแนะนำที่ ๕

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๐๐๐ ต่อ ๖๖๑๕

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๔๓๗

สำเนาถูกต้อง

๑

(นางสาวณัฐริกา ชัยวิภากรโรจน,
นักวิชาการชำนาญการ
สำนักนิติธรรม

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๐๖.๗ พ.๓๗๓

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๔๔๙๑ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีกระทรวงยุติธรรมเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐรวมถึงบุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรมหรือเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดได้อย่างมีระบบและมีมาตรฐานในการให้บริการ ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่คณะกรรมการรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง
สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๖
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๕๐

สำเนาถูกต้อง
๗
(นางสาวณัฐวิภา ชัยวิภากรไพศาล)
อธิบดีกรมการ
สำนักงานรัฐมนตรี

ที่
ที่อส ๐๐๐๗(พท)/ 4454

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ส) ๙๔๙๑ ลงวันที่ ๓๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... มาเพื่อดำเนินการและให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาความละเอียดยังแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัส สุขสวัสดิ์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๙๑

E-mail : dlaw@ago.go.th

สำเนาถูกต้อง

๑
(นางสาวณัฐริรา ชัชจิรากุลโรจน์)
นิติกรชำนาญการ
สำนักนิติธรรม

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/ ๑๙๒๕๗

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๙๔๙๑ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... มาเพื่อดำเนินการ จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐๘๒-๘๑๘๕๒๓๘

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๖๘

ส.นาถก้อง
OH
(นางสาวณัฐิรา ชัยจิรากุลโรจน์)
นิสิตงานวิชาการ
สำนักนิติธรรม

ส่วนที่ ๑๖

ที่ชข ๐๐๓๑.๑๔/๑๓๑๕

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถนนพระรามที่ ๑ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๑๕๐๓/ว(ส) ๙๔๙๑ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘
สิ่งที่ส่งมาด้วย กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ส่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วมีข้อสังเกต ดังนี้

หมวด ๑ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

ร่างมาตรา ๕ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการเดิมอำนาจหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ออกเป็นกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติว่า การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานรัฐมนตรี กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ให้ออกเป็นกฎกระทรวงและให้ระบุอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในกฎกระทรวงด้วย ดังนั้น อำนาจหน้าที่ตามร่างมาตรา ๕ เป็นการเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้กับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งสมควรที่จะต้องนำไปแก้ไขเพิ่มเติมในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕ จะเป็นการเหมาะสมกว่า

ร่างมาตรา ๗ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการนั้น ไม่สมควรที่จะเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม เนื่องจากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่งที่ต้องให้บริการด้านสาธารณะแก่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่มีบรรทัด นอกจากนั้นแล้วกฎหมายฉบับนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องการเงิน จำต้องรับฟังข้อคิดเห็นจากกระทรวงการคลังอีกส่วนหนึ่ง

ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙ กำหนดเรื่องการเปิดเผยข้อมูลการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ สำหรับประเด็นนี้เห็นว่ามีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นกฎหมายกลางที่ทางสถาบันนิติ

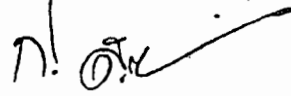
วิทยาศาสตร์หรือหน่วยงานราชการอื่นต้องปฏิบัติตามอยู่แล้ว ดังนั้น เรื่องแนวทางการปฏิบัติในกรณีเรื่องนี้ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์สามารถดำเนินการออกเป็นระเบียบภายในของสถาบันได้โดยไม่ต้องนำมาบัญญัติไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้

ร่างมาตรา ๑๐ กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ไม่มีความรับผิดชอบใดๆ ต่อความเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องพิจารณาเป็นเรื่องๆ ไป จะเขียนกฎหมายไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ อาจเป็นความไม่เหมาะสม หากการกระทำตามร่างมาตรา ๑๐ เกิดจากความประมาท เลินเล่อก็ยังคงจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจโท

(กวี สุภานันท์)

ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานกฎหมายและคดี

กองกฎหมาย กลุ่มงานกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๕ ๓๖๘๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๒๕๒ ๗๙๗๑

อีเมล legalsubdivision@gmail.com

(นางสาว...)
...
สำนักงาน...

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๖๖๘.๐๕/ ๑๕๕๑

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๓๐๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๑๒๐๓๙ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงสาธารณสุข เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้ว มีความเห็นให้เพิ่มเติมหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ในมาตรา ๕ ให้มีหน้าที่พัฒนาส่งเสริมงานวิจัยวิทยาศาสตร์พื้นฐาน เพื่อการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ตัวอย่างเช่น การประมาณการระยะเวลาศพเน่าในสภาวะต่าง ๆ การวินิจฉัยอายุในเด็ก ค่าแอลกอฮอล์ในศพ ที่เสื่อมสลายตามระยะเวลา เป็นต้น เพื่อเป็นค่ามาตรฐานที่ใช้อ้างอิงสำหรับประเทศไทยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์รัชตะ รัชตะนาวิณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักบริหารการสาธารณสุข

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๐ ๑๖๓๕

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๑๖๓๕

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวณัฐริรา ชัยจิรากุลศิริ)
นิติกรชำนาญการ
สำนักนิติกรรม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๗/๕๑๕

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๔๙๓๐

ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีกระทรวงยุติธรรมเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

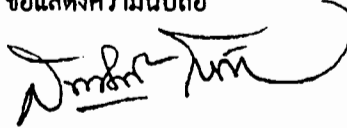
สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ดังกล่าว เป็นการตรวจกฎหมายเพื่อส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งย่น โดยให้บริการครอบคลุมทั้งหน่วยงานภาครัฐและบุคคลทั่วไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงให้เป็นไปอย่างมีระบบและมาตรฐาน โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ จึงเห็นสมควรที่คณะกรรมการรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ สำหรับภาระค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นสมควรให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว และ/หรือพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของหน่วยงานมาดำเนินการ สำหรับภาระค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และในปีต่อ ๆ ไป ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ กรณีตามร่างฯ มาตรา ๗ ที่กำหนดให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการได้นั้น เห็นสมควรให้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน

/การบัญชี ...

การบัญชี และการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเงินดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักจัดหางบประมาณด้านความมั่นคง ๒

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๔๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๙๑๑

ส่งมาถูกต้อง

๐๙

นางสาวสุวิภา (สุวิภา ธรรม)
ผู้อำนวยการ
สำนักงาน

รายงานการประชุมหารือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการ
ด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....
วันจันทร์ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

เรื่องเพื่อพิจารณา

หารือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

๑. ข้อสังเกตของหน่วยงาน

ข้อสังเกตของหน่วยงานที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... มีดังนี้

๑.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตว่า

การเปิดเผยข้อมูลซึ่งได้มาจากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ตามร่างมาตรา ๙ นั้น จะขัดหรือแย้งต่อการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่อย่างไร

- องค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ตามร่างมาตรา ๑๑ ไม่ควรกำหนดไว้เฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง แต่ควรประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ด้วย

๑.๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ดังนี้

- ควรจัดทำเป็นกฎหมายระดับกระทรวง เพื่อมิให้กระทบต่อการปฏิบัติงานในด้านนิติวิทยาศาสตร์ของหน่วยงานอื่น รวมทั้งภาคเอกชนที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบัน

- ร่างพระราชบัญญัติไม่ควรกำหนดให้บริการการตรวจพิสูจน์ในคดีอาญา เนื่องจากจะทำให้เกิดผลกระทบต่อกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐาน วัตถุพยานในการดำเนินคดี แต่ควรได้ให้บริการเฉพาะคดีแพ่งเท่านั้น

๑.๓ กระทรวงสาธารณสุข มีข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวควรมีหลักการที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความรู้ การกระจายความรู้ และการสร้างมาตรฐานในงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในภาพรวมของประเทศ ซึ่งจะทำให้การพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยพัฒนาและมีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

๑.๔ แพทยสภา มีข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ดังนี้

- การตรวจพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงอย่างใด ๆ นั้นจะประกอบด้วยความรู้ในทางวิทยาศาสตร์หลายสาขา ซึ่งการกำหนดภารกิจให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ไว้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจเกินกว่าศักยภาพที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์จะรับได้

- ควรขยายหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความครอบคลุมงานด้านการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในภาพรวม

๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... กล่าวคือ การดำเนินการในด้านนิติวิทยาศาสตร์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานหลายฝ่าย จึงเห็นควรที่จะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน

๒. การพิจารณาประเด็นข้อสังเกตของหน่วยงาน

๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลซึ่งได้มาจากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ตามร่างมาตรา ๙ นั้น จะเป็นการขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๙ ซึ่งเป็นการเปิดเผยข้อมูลที่ได้มาจากการให้บริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ไม่เป็นการขัดหรือแย้งต่อการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด

๒.๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ตามร่างมาตรา ๑๑ นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน โดยมีได้ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการอื่น ๆ เนื่องจากคณะกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน การกำหนดค่าธรรมเนียม การเก็บรักษาและทำลายข้อมูล การเปิดเผยข้อมูล และแนวทางการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ เหล่านี้ จะเป็นแนวทางการดำเนินงานเฉพาะกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรมเท่านั้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพิจารณาเห็นว่า อาจมีการเพิ่มเติมให้มีผู้แทนส่วนราชการอื่นเข้าร่วมได้ แต่อาจกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิที่จะได้รับการแต่งตั้งไว้ให้ชัดเจนด้วย

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีสถานะเป็นเพียงกฎหมายในระดับกระทรวง เพื่อมิให้กระทบต่อภารกิจการปฏิบัติงานในด้านนิติวิทยาศาสตร์ของหน่วยงานอื่น รวมทั้งภาคเอกชนที่ให้บริการในปัจจุบัน

ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม การรักษาความลับ การเก็บรักษาและการทำลายข้อมูลที่ได้จากการตรวจพิสูจน์ และการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ภาคเอกชน ซึ่งเป็นภารกิจที่มีความผูกพันต่อสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในการปฏิบัติ และประชาชนหรือเอกชนที่จะมาใช้บริการ ซึ่งจำเป็นต้องตราเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ

ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแถลงไม่ติดใจในประเด็นนี้

๒.๔ ควรขยายหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความครอบคลุมงานด้านการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในภาพรวม

ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมแถลงว่า การขยายหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความครอบคลุมงานด้านการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในภาพรวมนั้น เป็นกรณีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน เนื่องจากจะเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ในหลายสาขา อีกทั้งผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ยังขาดการยอมรับซึ่งกัน การจะกำหนดเป็นมาตรฐานกลางจึงเป็นกรณีที่ทำไม่ได้โดยง่ายในปัจจุบัน ประกอบกับเป็นกรณีที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้เคยมีความพยายามที่จะผลักดันในเรื่องดังกล่าวมาแล้วแต่ไม่ประสบความสำเร็จ

๒.๕ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดร้องขอ ตามร่างมาตรา ๕ (๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นว่าขาดความชัดเจนและอาจส่งผลกระทบต่อในเชิงคดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า การให้บริการงานด้านนิติวิทยาศาสตร์นั้นจะต้องครอบคลุมภารกิจในหลายด้าน เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำให้กับกลุ่มบุคคลจำนวนมากที่ขาดโอกาสหรือไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรมในสังคมได้ อาทิ บุคคลไร้สัญชาติที่ยังไม่ได้รับการตรวจพิสูจน์ บุคคลที่ไม่สามารถระบุตัวตนหรือหลักแหล่งที่อยู่ ที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งหากสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรที่จะปรับแก้ไขความในร่างมาตราดังกล่าวไปในทิศทางใดโดยยังคงครอบคลุมประเด็นปัญหาของสังคมดังที่กล่าวนี้ ก็ขอให้แนะนำให้กระทรวงยุติธรรมทราบด้วย

แนวคิดด้านงานนิติวิทยาศาสตร์

นิติวิทยาศาสตร์*

ปัจจุบันหลักการทางนิติวิทยาศาสตร์ได้มีบทบาทสำคัญกับกระบวนการยุติธรรมไทยในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อคลี่คลายคดี ทั้งคดีในระดับชุมชนชาวบ้านจนถึงคดีสำคัญที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ โดยทางการร้องขอจากพนักงานสอบสวน ศาล หรืออื่นๆ ที่มีอำนาจทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ยังช่วยสนับสนุนในงานด้านการข่าวในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานของคดีอาชญากรรม

นิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Science) คือ “การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทุกสาขา มาประยุกต์ใช้ อันเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีความ เพื่อผลในการบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษ” ซึ่งในปัจจุบันนี้ได้เกิดปัญหาทางด้านอาชญากรรมขึ้นมากมาย และการที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดที่แท้จริงมาลงโทษตามกระบวนการยุติธรรมนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะจะต้องมีการรวบรวมพยานหลักฐานมายืนยันให้สามารถพิสูจน์ความผิดได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ในประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิเช่น ประเทศญี่ปุ่น ยุโรปและสหรัฐอเมริกา จึงมีการนำเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาพัฒนาใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐานให้ได้ผลที่ถูกต้องแท้จริงตามหลักวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้ผลอย่างดียิ่งในการสืบสวนติดตามหาคนร้าย โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เมื่อเกิดคดีฆาตกรรมเกิดขึ้น สามารถจับกุมคนร้ายได้ถึง ๙๐% โดยการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ค้นคว้าวิจัยและผลิตขึ้นอย่างทันสมัย ผสานกับหลักนิติวิทยาศาสตร์นี้ ทำให้บรรลุผลได้เป็นอย่างมาก โดยสรุปแล้ว ถือได้ว่านิติวิทยาศาสตร์นี้เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการทางด้านต่าง ๆ ผสมผสานเข้ากับการบังคับใช้ทางกฎหมาย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถอำนวยความยุติธรรมให้กับผู้เสียหาย และผู้ต้องหาได้เป็นอย่างดี โดยมีการนำเอามาใช้ในขอบเขตโดยทั่วไป ดังนี้

๑. การตรวจสถานที่เกิดเหตุ และการถ่ายรูป (Crime Scene Investigation and Forensic)
๒. การตรวจลายนิ้วมือ ฝ่ามือ ฝ่าเท้า (Fingerprint, Palm print, Footprint)
๓. การตรวจเอกสาร (Document) เช่น ตรวจลายเซ็น ลายมือเขียน
๔. การตรวจอาวุธปืน และกระสุนปืนของกลาง (Forensic Ballistics)
๕. การตรวจทางเคมี (Forensic Chemistry) เช่น ตรวจวิเคราะห์ห้องค์ประกอบทางเคมีของสารต่าง ๆ
๖. การตรวจทางฟิสิกส์ (Forensic Physics) เช่น ตรวจร่องรอยการเฉี่ยวชนของรถ
๗. การตรวจทางชีววิทยา (Biological Trace Evidence) เช่น ตรวจเส้นผม เลือด อสุจิ
๘. การตรวจทางนิติเวช (Forensic Medicine) ได้แก่ งานนิติพยาธิ งานนิติวิทยา งานชีวเคมี งานพิสูจน์บุคคล งานภาพการแพทย์

---

* ที่มา : เข้าถึงข้อมูลได้ที่ <http://www.barascientific.com/article/Forensice/forensic.php>

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์^๖

โดยในปัจจุบัน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ (Central Institute of Forensic Science; ย่อ: CIFS) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม มีบทบาทหน้าที่ในด้านนิติวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นการตรวจพิสูจน์หลักฐานด้านวิทยาศาสตร์และการแพทย์เพื่อประกอบการดำเนินคดี รวมถึงการกำกับมาตรฐานการปฏิบัติงานให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเดียวกัน ซึ่งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีฐานะเทียบเท่ากรมของกระทรวงยุติธรรม เริ่มให้บริการนิติเวชบริการเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๗๕ ที่บัญญัติให้รัฐดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน ขณะเดียวกันต้องสนองตอบนโยบายของรัฐบาลด้วย โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรมและการปฏิรูปกฎหมาย เรื่อง เร่งรัดการจัดโครงสร้างกระทรวงยุติธรรมให้มีบทบาทและหน้าที่ครอบคลุมกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ทำให้มีการจัดตั้งสถาบันแห่งนี้ขึ้น

แนวคิดในการจัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

งานด้านนิติวิทยาศาสตร์มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการยุติธรรมที่ต้องมีการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ หากมีระบบการตรวจเก็บหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือจะทำให้กระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพ ผู้กระทำผิดก็จะถูกลงโทษตามกฎหมาย สังคมจะมีความสงบเรียบร้อยขึ้น เนื่องจากปัจจุบันคดีอาชญากรรมต่าง ๆ ทวีความรุนแรงขึ้น การรับฟังพยานบุคคลไม่อาจทำให้นำคนผิดมาลงโทษได้เต็มที่ หลักฐานทางวิทยาศาสตร์จะมีหลักการและมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากกว่าพยานบุคคล แต่ที่ผ่านมางานบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ยังไม่สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มคนด้อยโอกาส ประชาชนยังได้รับการบริการไม่ทั่วถึงทุกคดี และไม่สามารถให้บริการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับงานบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์กระจัดกระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม โดยเฉพาะในอดีตที่ผ่านมายังไม่มีหน่วยงานใดทำหน้าที่ประสานงานโดยตรงและกำหนดมาตรฐานกลางที่จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือของงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ดังนั้นการจัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์จึงช่วยให้งานนิติวิทยาศาสตร์ของไทยมีประสิทธิภาพเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม

^๖ ที่มา : เข้าถึงข้อมูลได้ที่

<http://www.questpedia.org/th/%E0%B8%AA%E0%B8%96%E0%B8%B2%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B9%8C>

หลักการดำเนินงานของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

๑. ระบบการตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นระบบที่ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เฉพาะทาง โดยเฉพาะเป็นองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ สถาบันหลักที่ทำงานด้านนี้จึงควรเป็น สถาบันที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้มีความเป็นกลาง มีความโปร่งใส มีการตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับ การปฏิรูประบบราชการ

๒. การตรวจทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ควรมีหน่วยงานกลางเป็นหน่วยประสานเรื่องการ ดำเนินการ รวมทั้งงบประมาณให้กับหน่วยงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้เสียหายสามารถเข้าถึง การบริการ อีกทั้งจะเป็นแรงจูงใจสำหรับการปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคลากรทางด้านนี้ จะได้รับการ สนับสนุนโดยตรงจากภาครัฐผ่านทางกระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานได้ดี

๓. ควรมีการกำหนดมาตรฐานกลางของการดำเนินงานการตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ ทุกสาขา และมีการควบคุมดูแลให้มีการดำเนินงานตามมาตรฐานโดยการขึ้นทะเบียนสถานประกอบการ และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้ ทั้งนี้ประชาชนจะเชื่อมั่นศรัทธาในงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ และจะทำให้ ภาระบวรการยุติธรรมเข้าสู่มาตรฐานสากลได้มากยิ่งขึ้น

๔. การกำหนดนโยบาย การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลาง การตรวจสอบ รวมถึงด้านจริยธรรม ของผู้ปฏิบัติงาน ควรให้มีคณะกรรมการระดับชาติ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแทนจากส่วนต่าง ๆ ของภาระบวรการ ยุติธรรม

๕. กำหนดให้สถาบันนี้ ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย อีกทั้งเป็นที่พึงเวลาประชาชน มีปัญหาข้อร้องเรียน

๖. โครงสร้างการบริการ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง รวดเร็ว และ มีความโปร่งใส

๗. มีการปลูกฝังจริยธรรมในการปฏิบัติงาน

หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับการอำนวยความสะดวกในสังคม*

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่โลกไร้พรมแดนประชาคมโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใดสามารถรับรู้ สัมผัส หรือรับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดน การที่วิวัฒนาการในสิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป การก่อการร้าย หรือพฤติกรรมในการกระทำความผิดได้รับการพัฒนา ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาที่ยากแก่การที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษได้ ซึ่งกระบวนการยุติธรรมต้องมีการพัฒนาเพื่อให้เกิดความเท่าทันและนำตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษ บทบาทของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จึงเป็นบทบาทที่สำคัญในการแก้ปัญหากระบวนการยุติธรรมไทยในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ หรือในการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของบุคคลเพื่อให้ไม่ต้องรับโทษโดยไม่เป็นธรรม

หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ คือ การนำหลักนิติวิทยาศาสตร์ หรือ การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทุกสาขามาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ของการคลี่คลายปัญหาและการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีความเพื่อผลในการบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษ

ความสำคัญของนิติวิทยาศาสตร์ ในปัจจุบันนี้ได้เกิดปัญหาทางด้านอาชญากรรมขึ้นมากมาย ซึ่งการที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษตามกระบวนการยุติธรรมนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะจะต้องมีการรวบรวมพยานหลักฐานมายืนยันให้สามารถพิสูจน์ความผิดได้อย่างชัดเจน ดังนั้นในประเทศที่พัฒนาแล้ว อย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่น ยุโรปและสหรัฐอเมริกา มีการนำเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาพัฒนาใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐานต่าง ๆ ให้ได้ผลที่ถูกต้องแท้จริงตามหลักวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้ผลยิ่งในการสืบสวนติดตามหาคนร้ายต่าง ๆ

นิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Science) จำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ นิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เช่น วิชาพิสูจน์หลักฐานรวมถึงการตรวจสถานที่เกิดเหตุและการเก็บรวบรวมวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ และนิติวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์โดยการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรม นิติวิทยาศาสตร์ที่สำคัญที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในงานสืบสวนนั้นมีอยู่มาก อย่างเช่น การตรวจสถานที่เกิดเหตุและการถ่ายภาพ การตรวจลายพิมพ์นิ้วมือ การตรวจพยานเอกสารที่เป็นลายมือเขียน การตรวจอาวุธปืน การตรวจทางด้านฟิสิกส์ อย่างเช่น การตรวจร่องรอยการเฉี่ยวชนรถ การตรวจทางนิติเวช เช่น งานนิติพยาธิ งานนิติวิทยา งานชีวเคมี และตรวจทางชีววิทยา เช่น การตรวจเส้นผม ตรวจเลือด ตรวจอสุจิ และการตรวจรหัสพันธุกรรม (DNA) เป็นต้น

พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นั้น จะเป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักในการรับฟังและเป็นที่ยอมรับในนานาอารยประเทศ ในการพิสูจน์ทางด้าน DNA นั้นได้รับความนิยมเป็นพิเศษที่ใช้พิสูจน์ในคดีฆาตกรรม คดีที่ต้องพิสูจน์ความเป็นพ่อแม่ของเด็ก เนื่องจาก DNA เป็นสารพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตมนุษย์ที่ถูกได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อหนึ่งส่วนและจากแม่อีกหนึ่งส่วน DNA มีอยู่ในเซลล์เม็ดโลหิตแดง โลหิตขาว เซลล์ผิวหนัง เยื่อกระพุ้งแก้ม กระดูก หรือปลายรากเส้นผม เป็นต้น DNA

---

* ที่มา : เอกสารบทความทางวิชาการส่วนบุคคลของ นางสาวอารยา กิจบุญ นิติกรชำนาญการพิเศษ

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์, ส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม ประจำปี ๒๕๕๘ หลักสูตร หลักนิติธรรม : การอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม.

จะเป็นตัวกำหนดข้อมูลในการสร้างสารชีวโมเลกุล ดังนั้น สิ่งมีชีวิตชั้นสูงและชั้นต่ำจึงมี DNA เป็นรหัส หรือแบบพิมพ์ในการสร้างและมีจุด DNA เป็นรหัสเฉพาะตัว ซึ่งจะมีความแตกต่างกันออกไปมากบ้าง น้อยบ้างแล้วแต่สายพันธุ์ จึงไม่มีสิ่งมีชีวิตใดที่มีชุด DNA ที่เหมือนกันทั้งหมด ยกเว้น ผาแพด ที่เกิดจากไข่ ใบเดียวกันเท่านั้น จากความจำเพาะที่มีอยู่ในชุด DNA แต่ละหน่วยนี้เอง เรียกว่า ลายพิมพ์ DNA ในทาง นิติวิทยาศาสตร์จึงได้นำมาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจพิสูจน์ เพื่อระบุยืนยันตัวบุคคลในทางคดีและ ยังใช้พิสูจน์ความสัมพันธ์ของพ่อแม่ลูกได้

หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการพิจารณาคดีอาญา โดยทั่วไปกระบวนการ พิจารณาคดีอาญามีข้อที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดอยู่ ๒ ประการ คือ ข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง หลักการ วินิจฉัยนั้นจะต้องพิจารณาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง หรือความสัตย์จริงในคดีว่าเป็นอย่างไร แล้วจึงยกข้อกฎหมาย ขึ้นปรับวินิจฉัยว่าจำเลยควรจะได้รับโทษหรือควรจะได้รับ การปล่อยตัว ผู้กล่าวหาจะต้องพิสูจน์ ให้ประจักษ์ต่อศาลว่าผู้ต้องหาได้กระทำการที่อ้างว่าเป็นความผิดนั้นจริง

พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นด้วยการวิเคราะห์หรือ วิจัย ซึ่งในทางกฎหมายถือว่าพยานหลักฐานเหล่านั้นเป็นพยานหลักฐานอย่างหนึ่งที่จะนำเข้าสู่กระบวนการ พิจารณาหรือจะนำเข้าสู่ความรู้ของศาลเพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจำเลยมีความผิดหรือไม่โดยกำหนดวิธีการ นำสืบไว้ คือ หากคู่ความประสงค์จะอ้างหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เข้าสู่สำนวนเพื่อนำสืบข้อเท็จจริง ให้นำสืบโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้ทำการตรวจหรือว่าได้ตรวจได้วิเคราะห์หรือวิจัยสังเกตการณ์หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีนั้นมาแล้ว ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์นี้ ก็คือ พยานความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญตามกฎหมายนั่นเอง ที่ผ่านมามีการนำหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาช่วยคลี่คลายคดี ต่าง ๆ ที่มีความสำคัญและมีความยุ่งยากสลับซับซ้อนทั้งที่เกิดขึ้นในประเทศและต่างประเทศมาแล้ว หลายคดี ในประเทศสหรัฐอเมริกาคดีที่มีการนำหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาช่วยในการคลี่คลาย ได้แก่ คดีลอบสังหารประธานาธิบดีเคนเนดี พฤษจิกายน ค.ศ. ๑๙๖๓, คดีโอ เจ ซิมป์สัน ฆาตกรรม ภรรยาและเพื่อน มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๙๔, และคดีฆาตกรรมไร้ศพเหตุเกิดที่รัฐฟลอริดา เป็นต้น สำหรับ ประเทศอังกฤษคดีสำคัญที่มีการนำเสนอหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาช่วยในการคลี่คลายคดี คือ คดี ฆาตกรรมอำพรางที่ฟาร์มริคเคนฮิลล์ หมู่บ้านฮอตตัน ในปี ค.ศ. ๑๙๘๔

ในประเทศไทยคดีที่สำคัญและมีความสลับซับซ้อนซึ่งคลี่คลายลงได้โดยอาศัยหลักฐาน ทางนิติวิทยาศาสตร์ ได้แก่ คดีฆาตกรรม นางสาวดอริส พอน ฮาเฟน นางแบบสาวชาวเดนมาร์ก เมื่อ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๑, คดีฆาตกรรมนางสยามล พ.ศ. ๒๕๓๖, คดีฆาตกรรมนายแสงชัย สุนทรวิวัฒน์ พ.ศ. ๒๕๓๙, คดีฆาตกรรมนางสาวเจนจิรา พลอยงุ่นศรี นักศึกษาแพทย์ปี ๕ พ.ศ. ๒๕๔๑ และคดี ฆาตกรรมแพทย์หญิงผิงผิงพร โดยศาลพิพากษาประหารชีวิตนายแพทย์วิสุทธิ์ คดีนี้ถึงแม้ว่าจะไม่พบศพ ของผู้เสียชีวิต แต่ผลการพิสูจน์ DNA ประกอบกับพยานแวดล้อมต่าง ๆ จึงเชื่อได้ว่าแพทย์หญิงผิงผิงพร เสียชีวิตแล้ว

ถือได้ว่านิติวิทยาศาสตร์เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการด้านต่าง ๆ ผนวกเข้ากับ การบังคับใช้กฎหมายเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนพิสูจน์หลักฐานและดำเนินคดีตามกฎหมายเพื่อการนำตัว ผู้กระทำผิดทางอาญามาลงโทษ เพราะหากปราศจากหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ คดีสำคัญ ๆ ที่สลับซับซ้อน หลายคดีคงจะไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ทำให้ส่งผลร้ายต่อสังคม เพราะมีโอกาสที่ผู้นั้น จะกระทำความผิดแบบเดิมซ้ำอีก นอกจากนี้ การนำเอาหลักนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ควบคู่กับกระบวนการ

ยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมเป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการก่ออาชญากรรมด้วยอีกทางหนึ่ง (สราวุธ เบญจกุล พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการยุติธรรม ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐)

การอำนวยความสะดวกเป็นธรรม หมายถึง การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ให้ได้รับความเป็นธรรม สังคมมีความสงบสุขภายใต้กรอบหรือบทบัญญัติของกฎหมาย โดยเท่าเทียมกัน

ความยุติธรรม หมายถึง ความเที่ยงธรรม ความชอบธรรม ความชอบด้วยเหตุผล (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๔)

เป้าหมายของการอำนวยความสะดวกยุติธรรมคือความยุติธรรมที่สังคมและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีความเชื่อมั่น ไว้วางใจ และศรัทธาในผลลัพธ์ที่ปรากฏ (ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖)

การอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ในขั้นต้นประชาชนอยู่ภายใต้อำนาจรัฐซึ่งฝ่ายบริหารและฝ่ายปกครองเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลให้การปฏิบัติตามที่กฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติประกาศบังคับใช้เมื่อมีการกระทำความผิดต่อกฎหมายเกิดขึ้น จะต้องมีการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม นับแต่การจับกุมแจ้งข้อกล่าวหา สอบสวนสรุปสำนวนและส่งฟ้องต่อศาลถ้ามีพยานหลักฐานเพียงพอเพื่อให้ศาลได้พิจารณาอย่างเป็นธรรมและภายในระยะเวลาอันสมควร

ในการพิจารณาคดีของศาลในคดีอาญาในระบบพิจารณาคดีของไทยนั้น อยู่บนหลักการของระบบกล่าวหา หรือมีลักษณะเป็นการต่อสู้คดีกันระหว่างโจทก์กับจำเลย โจทก์มีหน้าที่หาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดของจำเลยเพื่อให้ศาลเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง ส่วนจำเลยมีสิทธิต่อสู้ว่าตนมิได้กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้องโดยนำพยานหลักฐานเข้าสู้หักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ด้วย สำหรับศาลหรือผู้พิพากษาจะวางตัวเป็นกลางในการรับฟังพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายและพิจารณาพิพากษาไปตามรูปคดี ดังนั้นในการดำเนินคดีอาญานั้นพยานหลักฐานจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อผลของการพิจารณาคดีของศาลว่าจะสามารถนำมาซึ่งความยุติธรรมอย่างแท้จริงได้หรือไม่

ในปัจจุบันส่วนใหญ่ในคดีต่าง ๆ คู่ความแต่ละฝ่ายจะกล่าวอ้างพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์หรือวิทยาการแขนงต่าง ๆ เข้ามาในคดีซึ่งสอดคล้องกับระบบการค้นหาคำความจริงที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและเทคโนโลยีที่ช่วยทำให้ระบบการค้นหาคำความจริงมีความถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น เป็นผลทำให้ศาลต้องการความรู้พิเศษในวิทยาศาสตร์หรือวิทยาการแขนงต่าง ๆ ที่จะมาใช้ในการทำความเข้าใจพยานหลักฐานเหล่านั้นเพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลยพินิจของศาลในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานในการพิจารณาพิพากษาคดีได้อย่างเป็นธรรม ในคดีอาญาส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับหลากหลายสาขาวิชาอยู่แล้วในตัวเอง ดังนั้นในคดีประเภทนี้จึงมีประเด็นข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องด้วยวิทยาศาสตร์ ที่อาจเรียกได้ว่า “สหสาขาวิชา” เลยกี่เดียว ทำให้พยานหลักฐานที่ยกขึ้นอ้างในคดีจึงมีความเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และวิทยาการแขนงต่าง ๆ อยู่เกือบตลอดเวลาจึงเป็นเหตุผลที่สำคัญที่ศาลจะต้องมีผู้ที่มีความรู้พิเศษเกี่ยวในเรื่องเหล่านั้นหรือที่เรียกว่า “พยานผู้เชี่ยวชาญ (Expert Witness)” มาคอยให้ความช่วยเหลือแก่ศาลในการทำความเข้าใจตั้งคำถาม เชื่อมโยงความจริงจากพยานหลักฐานสู่ประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีเพื่อให้ศาลสามารถชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานในการพิจารณาพิพากษาคดีได้อย่างยุติธรรม

นิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการยุติธรรม มีความสำคัญยิ่งในกระบวนการยุติธรรมยุคใหม่ที่มุ่งเน้นพิสูจน์การกระทำความผิดของคนร้ายโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีหลาย ๆ คดี ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหลาย ๆ หน่วยดำเนินการไม่ประสบความสำเร็จไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมายได้ เนื่องจากการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุบกพร่อง เช่น ไม่มีการรักษาสถานที่เกิดเหตุ (Crime Scene Preservation) ตามหลักสากล ปล่อยให้ผู้ที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เข้าไปภายในสถานที่เกิดเหตุ ผลทำให้การตรวจสถานที่ล้นเหลว เพราะวัตถุพยานสูญหาย หรือถูกทำลาย จึงไม่มีพยานหลักฐานให้ตรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องตระหนักถึงความสำคัญของสถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุเพราะสถานที่เกิดเหตุเป็นจุดเริ่มต้นของคดีและเป็นหัวใจของคดี การดำเนินการใด ๆ ในสถานที่เกิดเหตุให้กระทำอย่างละเอียดรอบคอบ มีขั้นตอนเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น มีคดีนางแบบเสียชีวิตบนเตียงในอพาร์ทเมนต์ พบศพหลังจากเสียชีวิตไปแล้ว ๒ - ๓ วัน มีบาดแผลถูกยิงที่ขมับขวา ๑ นัด มีอาวุธปืนรีวอลเวอร์อยู่ที่ท่อนแขนขวา อาวุธปืนดังกล่าวถูกยิงไปแล้ว ๒ นัด ประตูหน้าต่างปิดล็อกด้านใน ประตูด้านหลังเปิด (ทราบภายหลังเจ้าหน้าที่มูลนิธิ เปิดระบายกลิ่น) มีแผงยางล่อมประสาทมาก (ยานอนหลับ) ตกที่หัวเตียงด้านซ้าย แต่พนักงานสอบสวนเก็บไปโดยไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานทราบ ญาติและสื่อมวลชนสงสัยว่าเป็นเหตุฆาตกรรม ถ้าดูจากพฤติการณ์แห่งคดีที่เล่ามา ถ้าไม่มีการตรวจสถานที่เกิดเหตุอย่างละเอียดรอบคอบ เก็บรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมด รวมทั้งได้ข้อมูลที่ถูกต้องจากเจ้าหน้าที่มูลนิธิ และพนักงานสอบสวนแล้ว ทุกคนก็เข้าใจได้เหมือนกันว่าน่าจะเป็นเหตุฆาตกรรม แต่เมื่อมีการเก็บรวบรวมหลักฐานอย่างละเอียด มีการตรวจวิถีกระสุนปืน ตรวจคราบเขม่าปืน พบรอยไหม้รอบลูกกระสุนปืน และมีการจำลองเหตุการณ์ (Reconstruction) เป็นภาพ ๓ มิติ (๓ dimensions animation) ให้สื่อมวลชนและญาติดู ทุกฝ่ายยอมรับได้ว่าเป็นการฆ่าตัวตาย โดยสันนิษฐานว่าผู้ตายทานยาล่อมประสาทมาก ทำให้เผลอ แล้วใช้อาวุธปืนรีวอลเวอร์ยิงศีรษะตัวเอง แต่ปืนลั่นขึ้นก่อน ๑ นัด นัดที่ ๒ ยิงขมับตัวเอง ทำให้ถึงแก่ความตาย ทุกอย่างอธิบายได้ด้วยนิติวิทยาศาสตร์และทำให้ปราศจากข้อสงสัยได้ ดังนั้นนิติวิทยาศาสตร์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการยุติธรรมไทยในปัจจุบันและในอนาคต (พันตำรวจเอก นพคุณ กิรติการกุล นิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการยุติธรรม)

จะเห็นได้ว่าพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มีความสำคัญในการพิสูจน์การกระทำความผิด ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่ในการให้บริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ต้องมีอิสระในการทำงาน ระบบการทำงานต้องมีมาตรฐานเพื่อเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือของวัตถุพยาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีความรู้ในเรื่องของการพิสูจน์หลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพราะพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มีความแม่นยำ หากต้นธารของกระบวนการยุติธรรมไทยกระทำไม่ถูกต้องมักจับกุมผู้บริสุทธิ์ (แพะ) มาลงโทษ เพื่อลดกระแสกดดันจากผู้บังคับบัญชา หรือญาติผู้เสียหาย หรือหวังอามิสสินจ้างไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา ทำให้การปฏิบัติงานขาดการยอมรับเชื่อถือของประชาชน ประชาชนขาดศรัทธา

เพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชาชน หน่วยงานในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ไม่ควรที่จะมีเพียงหน่วยงานเดียว ประชาชนควรมีทางเลือกหากเห็นว่าการตรวจพิสูจน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ถูกต้อง ไม่เป็นอิสระ กระทำโดยไม่มีมาตรฐานสากล สงสัยว่าเจ้าหน้าที่อาจได้รับสินจ้างในการตรวจพิสูจน์ ก็สามารถส่งให้อีกหน่วยงานหนึ่งทำการตรวจพิสูจน์ได้ หากผลของ

การตรวจพิสูจน์ของสองหน่วยงานไม่ตรงกัน ศาลจะเป็นผู้ชี้หน้าหนักกว่าควรที่จะเชื่อผลพิสูจน์ของหน่วยงานใด ยกตัวอย่างเช่น มีคดีเกี่ยวกับพินัยกรรม ที่กล่าวอ้างว่าพินัยกรรมฉบับนั้นปลอม ซึ่งได้พิสูจน์โดยหน่วยงานหนึ่ง แล้วสรุปว่ามีการปลอมลายมือชื่อเจ้าของพินัยกรรม แต่บุตรของผู้ทำพินัยกรรมได้เห็นว่าบิดาเป็นผู้ทำพินัยกรรมและเซ็นชื่อต่อหน้าตนลายมือชื่อนั้นจะปลอมได้อย่างไร หากมีเพียงหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่ในการพิสูจน์พยานเอกสาร โดยการพิสูจน์ลายมือเพียงหน่วยงานเดียว ผู้ที่ได้รับผลกระทบและเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจะไม่มีทางเลือกได้เลย ไม่มีทางเลือกที่จะให้อีกหน่วยงานหนึ่งพิสูจน์ว่าจริงหรือปลอม ความยุติธรรมก็คงไม่เกิดแก่ประชาชน

ประกอบกับพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มีความสำคัญในการอำนวยความสะดวกในสังคม การทำงานของเจ้าหน้าที่ต้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล แต่หากจะปล่อยให้แต่ละหน่วยงานควบคุมมาตรฐานในการปฏิบัติงานของตนเองด้วยตนเองก็คงจะไม่เหมาะสมหรือสมควรมัก หากแต่ควรจะมีคณะกรรมการกำกับให้การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เป็นผู้กำกับมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ในเรื่องของมาตรฐานในตัวผู้ปฏิบัติงาน ในเรื่องมาตรฐานความรู้ มาตรฐานห้องปฏิบัติการ คณะกรรมการที่กำกับต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านกฎหมาย ด้านการสอบสวน และไม่มีคุณสมบัติต้องห้าม ก็จะทำให้การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานและการตรวจพิสูจน์มีความน่าเชื่อถือ และการดำเนินการจะไม่มีคำว่าจับแพะอีกต่อไป

ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในสังคมและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องสร้างความเชื่อมั่น ไว้วางใจ และศรัทธาในผลลัพธ์ที่ปรากฏ ในการนำนิติวิทยาศาสตร์มาใช้กับกระบวนการยุติธรรมไทยต้องได้รับการพัฒนาโดยการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชน โดยการเพิ่มหน่วยงานที่มีอำนาจในการตรวจพิสูจน์ให้มากกว่าหนึ่งหน่วยงานเพื่อเป็นการคานอำนาจซึ่งกันและกัน และให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระภายใต้มาตรฐานการทำงานที่ต้องมีคณะกรรมการกำกับมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งผลในการอำนวยความสะดวกในสังคมต่อไป

ภาคผนวก

:

- ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

ปลัดบริหาร
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 9941
วันที่ 30 ก.ย. 2558
เวลา 12.00 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๓๕๑๖๐

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๗๕ / ๕๕ วันที่ ๓๐ / ก.ย. / ๕๘
เวลา ๑๓.๕๕ ส่ง ก.ต.ค.
สำนักงานประชุม

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๑๒ (๗) / ๒๕๕๘
วันที่ ๓๐ / ก.ย. / ๕๘
เวลา ๑๕.๐๖ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (อภิสฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำนักงานประชุม

(๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

เหตุผล

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มีบริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการให้บริการ
ด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์” หมายความว่า การให้บริการตรวจพิสูจน์
ให้ทราบความจริงโดยนำหลักวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และการแพทย์มาใช้ เพื่อประโยชน์
ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมหรือเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด

“ข้อมูล” หมายความว่า ข้อมูลที่ได้มาจากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการให้บริการ
ด้านนิติวิทยาศาสตร์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๕ ให้สถาบันมีหน้าที่ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงงานดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญา ตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ

(๒) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวก และการทะเบียนราษฎรตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

(๓) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ

(๔) ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ

(๕) ส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน

(๖) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

(๗) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐาน ทางนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๖ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันต้องเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้อำนวยความสะดวกที่มีหน้าที่กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

เจ้าหน้าที่ของสถาบันที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์อาจได้รับ ค่าตอบแทนวิชาชีพตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗ ให้สถาบันมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการตามมาตรา ๕ จากผู้ที่ร้องขอที่มีใช้หน่วยงานของรัฐตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

สถาบันอาจงดหรือลดค่าธรรมเนียมในการให้บริการตามมาตรา ๕ ได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บได้ตามวรรคหนึ่งให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่ให้สถาบันหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๒
ข้อมูล

มาตรา ๘ ข้อมูลให้ถือเป็นความลับ และสถาบันมีหน้าที่เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ การเปิดเผยข้อมูล ให้กระทำได้เฉพาะแก่ผู้ร้องขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เท่านั้น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก

หมวด ๓
คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยความสะดวกแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถาบันไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านกฎหมาย และด้านการสอบสวนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติ
เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ในระหว่าง
ที่ยังไม่ครบวาระ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้ง
อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการอื่น

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน
- (๒) กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการ
ด้านนิติวิทยาศาสตร์ตามมาตรา ๕ (๒) และ (๔) ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน
และหลักเกณฑ์และวิธีการงดหรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบัน
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล
- (๕) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์

ของภาคเอกชน

- (๖) กำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์
ของเจ้าหน้าที่ของสถาบัน

มาตรา ๑๖ การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน
เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง
ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๘ ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมีได้กำหนดมาตรฐานตามมาตรา ๖ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ต่อกระบวนการยุติธรรมและการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้น สมควรจัดให้มีบริการในด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นการทั่วไป รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดหน้าที่ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในการให้บริการและส่งเสริมงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ โดยให้รวมถึงการช่วยเหลือและสนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีอาญาตามที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวก และการทะเบียนราษฎรตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกแก่เด็กและเยาวชนตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงร้องขอ การให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ การส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน การร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐในการวิจัยเพื่อกำหนดค่าพื้นฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ ต้องเป็นอิสระ และเป็นไปตามหลักวิชาชีพและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้สถาบันฯ มีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ (ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้ข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ถือเป็นความลับ โดยให้สถาบันฯ เก็บรักษาและทำลายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ผู้ร้องขอรับบริการเท่านั้น เว้นแต่กรณีการเปิดเผยตามคำสั่งศาลหรือเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวก (ร่างมาตรา ๙)

๒.๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสถาบันฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ กำหนดขอบเขตของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียในการขอรับบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ และหลักเกณฑ์และวิธีการงดหรือลดค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันฯ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษาและทำลายข้อมูล กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของภาคเอกชน และกำหนดอัตราค่าตอบแทนวิชาชีพในการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ รวมทั้งกำหนดวิธีการได้มาวาระการดำรงตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม และอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน (ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ ร่างมาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

๒.๗ กำหนดให้ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมิได้กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ เป็นไปตามมาตรฐานที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๘)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวตัวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวตัวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)